

## La roca d'en Toni

---

**Temàtica:** natura i artística: arqueologia neolítica i medieval, arquitectura romana, medieval i romànica. Masies

**Municipi:** travessa per Cabrils i Vilassar de Dalt.

**Comarca:** el Maresme

**Durada:** 1 h 30 min

**Longitud:** 4,5 km

**Època de l'any:** tot l'any

**Dificultat:** baixa

---

## Entre la natura i la història

L'itinerari que ara comencem ens portarà a conèixer un dels racons més emblemàtics del Parc de la Serralada Litoral: el paratge del dolmen de Can Boquet, més conegut per la Roca d'en Toni, notable monument megalític instal·lat al bell mig de la serra: història entre natura.

L'accés a aquesta zona es pot fer per les dues rutes: des de Cabrils i des de Vilassar de Dalt, per dos camins gairebé paral·lels. Per assolir el primer, cal situar-se a l'alçada de la benzinera de Cabrils, creuar la riera i enfil·lar la carretera que mena a Vilassar de Dalt. En arribar al coll que separa aquests municipis, on trobarem la petita ermita de Sant Sebastià, agafem el trencall de la dreta. Mig quilòmetre de carrer urbanitzat ens portarà a una pista.

Des de Vilassar de Dalt, i situats a la plaça de la Vila, enfilem poble amunt, deixant enrere l'església parroquial, dedicada a Sant Genís, i pujant pel carrer d'Àngel Guimerà, arribem a una pista sense asfaltar.

Al llarg d'uns dos quilòmetres i mig, aquestes dues pistes, que s'albiren l'una a l'altra separades per la vall, ens inviten a un primer contacte amb el paisatge de la serra. Paisatge mediterrani de muntanya amb pins pinyoners i també alguns de blancs, alzines que guanyen terreny a una secular explotació, daurats ginestars, estepes de flor blanca i fúcsia i herbes aromàtiques que ajunten les seves penetrants essències a les dels pins i conformen una de les sensacions més plaents del nostre bosc mediterrani.

## Camps i masies

En arribar dalt de la carena trobem una cruïlla de camins. El de l'esquerra porta a l'ermita de Sant Mateu. El de davant ens mena al Vallès, a Vallromanes. Ens interessa el de la dreta, cap a la Roca d'en Toni.

Abans, però, i a uns pocs metres, un trencall a la dreta ens porta a Can Boquet. Es tracta d'una masia amb planta, pis i golfes, avui deshabitada. És una de les masies més grans de Vilassar, amb teulada de dues aigües i carener perpendicular a la façana, en la qual destaquen el portal i els arreu de pedra que emmarquen les finestres de planta i pis. Adossada a l'edifici, l'ermita de Sant Salvador, amb referències escrites a mitjan del segle XI, té un absis rectangular d'època preromànica únic a la península ibèrica, amb una base d'àmfores encastades cap per avall al cantó de la volta. Un esplèndid lledoner en custodia l'entrada. Diversos elements són destacables a l'entorn de la masia. D'una banda, l'esplendorosa vista del contrast de la plana litoral i la muntanya, amb els dos Vilassars, el de Dalt i el de Mar. Aquesta visió ens ajuda a obtenir una representació geogràfica de la contrada. D'altra banda, el paisatge de la serra.

Al panorama de vegetació abans descrit, cal afegir-hi ara el format pels camps de conreu, vinyes i cereals, primaverals catifes verdes esquitxades del vermell desvergonyit de la rosella i dels grocs i blancs delicats de les ravenisses. Aquest mosaic de vegetació i camps és la imatge encara viva de la serra, l'essència de la seva història.

### **Del megalític a l'edat mitjana**

Retornem al camí principal i en arribar-hi continuem cap a la dreta. Caminem durant un quilòmetre entre boscos i camps, fins a trobar-nos davant d'una altra cruïlla. Ens aturarà la presència insòlita del dolmen de Can Boquet, més conegut per la Roca d'en Toni, punt culminants de l'itinerari i possiblement el monument megalític més prestigiós del Maresme.

Els dòlmens són un tipus de sepultura feta amb grans lloses de pedra recolzades sobre pedres verticals. La paraula prové de la llengua bretona, on "tol men" vol dir taula de pedra. A la cambra interior s'inhumaven els cadàvers, envoltats de les seves pertinences; armes, joies i algunes ofrenes. Els historiadors situen aquesta construcció en el període neolític, al voltant del segon mil·leni abans de Crist. La zona és rica en jaciments arqueològics ja que a les rodalies hi ha també les cambres sepulcral de la Cova d'en Pau i la Cova de la Granota.

A pocs metres de la Roca d'en Toni, pujant per un corriol, podem veure una altra mostra d'antigues cultures, aquest cop de l'alta edat mitjana. Es tracta de set tombes medievals bastides amb lloses de granit. Es van descobrir l'any 1974, soterrades en un camp de conreu. Alguns historiadors argumenten que les tombes demostren l'abandonament del pla o marina en l'època postromana, desplaçament que amb el temps donà lloc al naixement dels pobles de Dalt o de Munt de la contrada.

### **Boscos i fonts romàntiques**

En la darrera part del nostre itinerari ens endinsem en algunes zones més humides de la serra. Abandonem la Roca d'en Toni i agafem el trencall que ens menarà a la Font Freda, passant per la masia de Cal Senyor. La masia, encara en funcionament, té un servei de lloguer de cavalls i un restaurant.

A partir d'aquí, el perfil davalla amb certa intensitat i, uns 500 metres més enllà, ens trobem davant d'una cruïlla, un trencall de la qual ens indica la direcció de la Font Freda. El camí que ens hi porta és força estret i hi podem constatar un cert canvi en les condicions ambientals respecte d'allò que hem vist fins ara. Efectivament, l'ambient és més humit. Les pinedes són substituïdes per alzinars força densos on hi

abunda l'arboç, el bruc boal, el marfull i el roldor, i fins i tot hi ha ocasionalment algun roure. També hi són presents algunes lianes i plantes enfiladisses com l'heura o la vidalba. La sensació que ens proporciona l'indret és molt més ombrívola i fresca que no pas en el vessant marítim.

Després de mig quilòmetre de camí i en sortir d'un revolt pronunciat trobarem, a mà esquerra, un petit corriol esglaonat i amb un passamà de fusta que ens condueix directament a la font i ens fa evocar un món romàntic de temps passats, dels romiatges als santuaris i a les fonts, on es berenava i es ballava sardanes. La font és certament el testimoni d'un temps antic que cal conservar dins el seu entorn natural com a mostra que la societat actual sap valorar tant els valors del passat com els del futur.